

UCHWAŁA NR 27/70/2021
KOLEGIUM REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ W ŁODZI
z dnia 3 sierpnia 2021 r.

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi w składzie:

1/ Ryszard Paweł Krawczyk	8/ Bogusław Wenus
2/ Beata Kaczmarek	9/ Radosław Hrychorczuk
3/ Roman Drozdowski	10/ Grażyna Kos
4/ Iwona Kopczyńska	11/ Paweł Dobrzyński
5/ Anna Kaźmierczak	12/ Zofia Dolewka
6/ Bogdan Łągwa	13/ Krzysztof Kozik
7/ Łukasz Szczepanik	14/ Tomasz Jan Karwicki

Po rozpoznaniu w dniu 3 sierpnia 2021 roku Uchwały Nr XXXV/206/21 Rady Gminy Witonia z dnia 29 czerwca 2021 r. w sprawie zasad udzielenia dotacji celowej dla spółek wodnych z budżetu Gminy Witonia, trybu postępowania w sprawie udzielenia dotacji i sposobu jej rozliczania, działając na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2021 r., poz. 1372) oraz art. 18 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2019 r., poz. 2137).

uchwała, co następuje:

stwierdza **nieważność** Uchwały Nr XXXV/206/21 Rady Gminy Witonia z dnia 29 czerwca 2021 r. w sprawie zasad udzielania spółkom wodnym dotacji celowej z budżetu Gminy Witonia, trybu postępowania w sprawie udzielenia dotacji i sposobu jej rozliczania z powodu naruszenia prawa, tj. art. 7 ust. 3 i 3a ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 roku o postępowaniu w sprawach dotyczących udzielania pomocy publicznej (tekst jednolity: Dz. U. z 2021 r., poz. 743) i art. 443 ust. 2 i 4 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (tekst jednolity: Dz. U. z 2021 r., poz. 624 ze zm.).

Uzasadnienie

Uchwała Nr XXXV/206/21 Rady Gminy Witonia z dnia 29 czerwca 2021 r. w sprawie zasad udzielania spółkom wodnym dotacji celowej z budżetu Gminy Witonia, trybu postępowania w sprawie udzielenia dotacji i sposobu jej rozliczania (dalej „Uchwała”) wpłynęła do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi w dniu 12 lipca 2021, a zbadana została przez Kolegium Izby na posiedzeniu w dniu 3 sierpnia 2021 roku. Regionalna Izba Obrachunkowa w Łodzi zawiadomiła przedstawicieli Gminy Witonia o wszczęciu postępowania nadzorczego w odniesieniu do przedmiotowej Uchwały. Jednostka nie odniosła się do przedstawionych w zawiadomieniu zarzutów, przedstawiciele Gminy nie wzięli udział w posiedzeniu Kolegium.

W podstawie prawnej przedmiotowej Uchwały przywołano art. 443 ust. 4 ustawy z dnia 20 lipca Prawo wodne (Dz. U. z 2021 r. poz.624, poz.784) oraz art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713, poz. 1378).

Zgodnie z regulacją z art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy o samorządzie gminnym do wyłącznej właściwości rady gminy należy stanowienie w innych sprawach zastrzeżonych ustawami do kompetencji rady gminy. W art. 443 ust. 4 ustawy Prawo wodne określono, że „zasady udzielania dotacji celowej, tryb postępowania w sprawie udzielania dotacji i sposób jej rozliczania określają organy stanowiące jednostek samorządu terytorialnego w drodze uchwały będącej aktem prawa miejscowego”.

W § 1 ust. 3 Uchwały Rada Gminy postanowiła, że „w przypadku ubiegania się o dotację przez spółki wodne prowadzące działalność gospodarczą, udzielone dofinansowanie będzie stanowić pomoc de minimis w rozumieniu Rozporządzenia Komisji (EU) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L352 z 24.12.2013 r.)”. Jak wynika z art. 443 ust 6 ustawy Prawo wodne, jeżeli dotacja celowa stanowi pomoc publiczną lub pomoc de minimis, jej udzielenie następuje z uwzględnieniem warunków dopuszczalności tej pomocy określonych w przepisach prawa Unii Europejskiej. Uchwała przewiduje udzielanie pomocy de minimis i w związku z tym, jak wynika z art. 7 ust. 3 ustawy o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej, projekt programu pomocowego przewidujący udzielenie pomocy de minimis podlega zgłoszeniu Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, który w terminie 14 dni może przedstawić zastrzeżenia dotyczące przejrzystości zasad udzielania pomocy. Z kolei art. 7 ust. 3a ww. ustawy stanowi, że projekt programu pomocowego przewidujący udzielenie pomocy de minimis w rolnictwie lub rybołówstwie podlega zgłoszeniu ministrowi właściwemu do spraw rolnictwa, który w terminie 14 dni może przedstawić zastrzeżenia dotyczące przejrzystości zasad udzielania pomocy. Jednostka nie wywiązała się z rzeczzonego obowiązku i nie wykazała zgłoszenia projektu uchwały przewidującej możliwość udzielenia pomocy de minimis Prezesowi UOKiK ani ministrowi właściwemu do spraw rolnictwa, co stanowi naruszenie art. 7 ust. 3 i 3a ustawy o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej. Ustawodawca świadomie przewidział konieczność przekazania projektu uchwały pomocowej tym podmiotom, pozostawiając im 14 dni na ocenę przejrzystości zasad udzielania pomocy i sformułowanie w tym zakresie ewentualnych zastrzeżeń. Celem takiej regulacji było zapobieżenie podejmowaniu uchwał niezgodnych z prawem. Dokonane ustalenia wskazują, że naruszona została procedura podjęcia uchwały, w zakresie określonym przepisami art. 7 ust. 3 i ust. 3a ustawy o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej. Opisane naruszenie prawa ma charakter istotny, co skutkuje stwierdzeniem nieważności uchwały w całości.

W przedmiotowej uchwale brak jest określenia wysokości dotacji. W § 1 ust. 4 Uchwały wskazano jedynie, że „wysokość udzielonej dotacji dla spółek wodnych nie może w danym roku przekroczyć środków zaplanowanych na ten cel w budżecie Gminy Witonia”. W ocenie Kolegium przytoczony przepis nie stanowi wyczerpującego określenia wysokości dotacji, tym samym przedmiotowa Uchwała narusza dyspozycję przepisu z art. 443 ust. 4 ustawy Prawo wodne. Jak orzekł Wojewódzki Sąd Administracyjny w Szczecinie, „przepis ust. 4 tego artykułu wprost zawiera

wskazówki skierowane do organu stanowiącego, co do obowiązku określenia stawki dotacji, co także - według sądu - oznacza wyrażenie jej w limicie procentowym kwoty bazowej lub bezpośrednio w określonej kwocie pieniężnej, które to kryterium powinno zostać implementowane do uchwały” (Wyrok WSA w Szczecinie z 22 lutego 2012 r. sygn. I SA/Sz 52/12). Organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego dysponując kompetencją do określania zasad udzielania dotacji celowej dla spółek wodnych, powinien określić w uchwale sposób wyliczenia wysokości dotacji, w taki sposób, aby beneficjent nie miał wątpliwości, o jaką wielkość dotacji może się ubiegać i nie może scedować tej kompetencji na organ wykonawczy.

§ 2 ust. 6 pkt 2 Uchwały wskazuje, że „spółki wodne ubiegające się o pomoc de minimis, powinny dołączyć oświadczenie, że spółka wodna nie działa w celu osiągnięcia zysku”. Wymóg złożenia oświadczenia, że spółka nie działa w celu osiągnięcia zysku został zawarty również we wzorze wniosku stanowiącym załącznik nr 1 do Uchwały. Kolegium Izby wskazuje, że w myśl przepisów art. 441 ust. 1 ustawy Prawo wodne spółki wodne oraz związki wałowe są niepublicznymi formami organizacyjnymi, które nie działają w celu osiągnięcia zysku, zrzeszają osoby fizyczne lub prawne na zasadzie dobrowolności i mają na celu zaspokojenie wskazanych przepisami ustawy potrzeb w zakresie gospodarowania wodami. Z ust. 2 tego przepisu wynika, że spółki wodne, zapewniając zaspokojenie potrzeb zrzeszonych w nich osób w zakresie gospodarowania wodami, mogą podejmować prowadzenie działalności umożliwiającej osiągnięcie zysku netto, który przeznacza się wyłącznie na cele statutowe spółki wodnej. Żądanie załącznika do wniosku o udzielenie pomocy finansowej "Oświadczenia, że spółka wodna nie działa w celu osiągnięcia zysku" w nieuprawniony sposób modyfikuje krąg podmiotów, które mogą ubiegać się o dotację wyznaczony przepisem art. 443 ust. 2 ustawy Prawo wodne.

Określenie w § 5 ust. 2 Uchwały elementów umowy jakie w szczególności powinna ona zawierać stanowi przekroczenie delegacji ustawowej z art. 443 ust. 4 ustawy Prawo wodne. Organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego jest zobowiązany przestrzegać zakresu upoważnienia ustawowego udzielonego mu przez ustawę w zakresie tworzenia aktów prawa miejscowego. Kolegium Izby wskazuje, że regulacja w tym zakresie znajduje się w ustawie o finansach publicznych (art. 250). Kompetencja odnośnie ustalenia treści umowy została przyznana organowi wykonawczemu jednostki samorządu terytorialnego, przy czym przywołany przepis wyznaczająca minimalny zakres umowy. W związku z powyższym Rada wykroczyła poza delegację ustawową zamieszczając postanowienia dotyczące treści umowy, w szczególności poprzez ustalenie jej w sposób niezgodny z art. 250 ustawy o finansach publicznych.

W ocenie Kolegium § 6 ust. 1 i 2 i § 8 ust. 2 Uchwały stanowią również przekroczenie delegacji ustawowej określonej w art. 443 ust. 4 ustawy Prawo wodne, gdyż wyżej wymieniony przepis nie upoważnia organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego do określania w uchwale dotyczącej udzielania dotacji celowej dla spółek wodnych, ani trybu kontroli nad realizacją postanowień umowy o udzielenie przedmiotowej dotacji sprawowanej przez organ wykonawczy, ani postępowania w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości w wykonywaniu umowy.

Mając powyższe na uwadze Kolegium Izby orzekło jak w sentencji.

Od uchwały Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Łodzi. Skargę wnosi się do Sądu za pośrednictwem Regionalnej Izby Obrachunkowej w terminie 30 dni od dnia doręczenia skarżącemu uchwały.

**Przewodniczący Kolegium
Prezes RIO w Łodzi**

Ryszard Paweł Krawczyk